

VOT PARTICULAR DE CCOO AL DICTAMEN 26/2023 DEL PROJECTE DE DECRET DE RÈGIM LINGÜÍSTIC DEL SISTEMA EDUCATIU

PLE DEL CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA 28 DE NOVEMBRE DE 2023

Durant els treballs de la comissió ordenació per elaborar el dictamen del decret del règim lingüístic dels centres educatius i en les esmenes al projecte de decret presentades al ple del dia 28 de novembre de 2023, CCOO ens hem centrat en assegurar:

- **la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat.** Que cap alumne/a sigui exclós dels objectius que la normativa estableix respecte al coneixement i ús de les llengües oficials, així com a cap centre educatiu se l'exclouï de les seves obligacions respecte a la cohesió social i a la no segregació per raó de llengua
- **que cap ensenyament quedi menystingut en el decret i menys la Formació Professional,** un ensenyament crònicament mancat de materials i de recursos pedagògics en llengua catalana que afecta a les diferents famílies professionals . La Formació Professional educativa és la porta més directa que pot conduir a la inserció al món del treball en llengua catalana (a treballar en català), per això són necessaris programes específics per als estudis de formació professional que afectin de manera transversal a totes les matèries i que estiguin vinculats a les necessitats professionals i laborals de cada especialitat. Alhora s'ha de comptar amb el suport i la corresponsabilitat de l'empresa en la realització de les pràctiques de l'alumnat en els centres de treball i en posar en valor l'ús de la llengua catalana en la inserció laboral, sobretot tenint en compte que la Formació Professional el curs vinent serà tota dual (sigui en règim general o intensiu) per tant s'incrementaran les hores de l'alumnat a les empreses
- **la participació del claustre en l'elaboració del projecte lingüístic** que considerem de cabdal importància, no pot existir un bon projecte lingüístic de centre sense la participació activa de tot el personal del centre educatiu, en especial del personal docent i d'atenció educativa
- **la negociació col·lectiva,** que recull el dret a negociar totes les condicions de treball quan, derivats de l'aplicació de la normativa amb la finalitat d'assolir els objectius que persegueix, s'hagin de produir canvis organitzatius, increments de plantilla, formació, etc. Si el decret tal com ho expressa el Departament d'Educació no ha de generar cap canvi, ens preguntem quin és l'objectiu i

efecte que pretén, intuïm que és no canviar res per no tenir cap impacte econòmic

- **el pressupost (memòria econòmica)** si l'objectiu final és que l'aplicació del decret sigui efectiva, més enllà de donar seguretat jurídica a les direccions dels centres educatius en l'elaboració dels projectes lingüístic, objectiu que valorem positivament com no podria ser d'altra manera, però que no pot ni ha de ser l'únic del decret

En aquest sentit vam presentar al ple esmenes que contemplaven la major part d'aquests aspectes perquè fossin incloses al dictamen del decret. En especial vam fer èmfasi a que **l'aplicació del decret requereix inversió.** Des de CCOO considerem que per assegurar-ne una aplicació real i un impacte desitjat és necessari esmerçar-hi recursos, per tant calia una previsió pressupostària i la presentació d'una memòria econòmica que acompanyés l'aprovació del decret.

Sobretot tenint present que **partim de la feblesa de les accions a favor de la llengua catalana en el sistema educatiu**, mesurades en termes del pressupost que s'hi ha dedicat, des de l'onada migratòria que va començar a finals dels anys 90. En tot aquest temps no hi ha hagut accions comparables a l'impuls de la llei de 1983 de normalització lingüística, especialment pel que fa a adequació metodològica i formació del professorat.

Tots aquests anys el panorama ha canviat molt, és palés **el retrocés en determinats usos de la llengua catalana**, el **multilingüisme** real de la societat catalana actual i la política de la UE que promou les **competències plurilingües**; **els canvis** en els usos culturals, socials i laborals que han provocat **la digitalització i la globalització** en l'aprenentatge de les llengües, els hàbits de lectura, els usos audiovisuals, etc., que activa el creixement de les llengües més parlades en el món en detriment de llengües pròpies, en molts casos minoritzades, com el català; la creixent **mobilitat de l'alumnat** entre centres educatius, localitats i territoris; la necessària **preparació per a la vida laboral** de l'alumnat, especialment dels ensenyaments postobligatoris, amb necessitats d'internacionalització cultural, acadèmica i econòmica, com descriu el propi decret en el preàmbul; i **la segregació escolar, que intersecciona amb la segregació urbana i lingüística**, i que dificulta la interacció entre grups socials amb llengües familiars diferents.

Per tot l'anterior **ens vam reafirmar en que calien mesures que havien de ser pressupostades en la memòria econòmica corresponent.** Mesures que havien de passar per:

- **La reducció radical de ràtios alumnes/aula** i en el segon cicle de l'educació infantil de forma ordinària, sobretot per assegurar l'aprenentatge oral de la llengua. Si la **segregació escolar i lingüística** no fos tan acusada, l'escola actuaria com a xarxa social d'immersió, que és la manera natural d'aprenentatge de les llengües, però actualment és necessària la seva **correcció**.
- Multiplicar l'acció educativa a cada aula, **amb més personal i didàctiques actualitzades**.
- **El replantejament de l'acollida escolar**, dotant-la de major amplitud conceptual i multiplicant-ne els recursos. De fet, cal acollir totes les criatures que s'incorporen al sistema educatiu i les seves famílies com a acció ordinària i universal. **L'escola és actualment l'espai més gran i efectiu de socialització de la ciutadania.** L'aprenentatge de les llengües de convivència i de treball esdevenen una peça fonamental en la creació de xarxes socials solidàries i de creació de coneixement.
- **Programes específics per als estudis de formació professional, vinculats a les necessitats professionals i laborals de cada especialitat.** Cal atendre, com indica el preàmbul i l'article 2 de la LEC, la voluntat de fer de Catalunya un país pròsper, la generació de capital humà i capital social, el desenvolupament personal i professional de la ciutadania, la plena integració laboral i social de l'alumnat. La gent que ve a Catalunya, ve a treballar. Hi ha una gran varietat de famílies professionals i oferta de títols, de cicle formatiu de grau mitjà i de grau superior, que s'imparteixen en els centres educatius d'arreu del territori català. Tot l'alumnat matriculat a aquests cicles formatius, amb les peculiaritats de la família professional a la qual pertanyi, de la competència lingüística prèvia que tingui, ha de tenir a l'abast programes específics adequats d'enfortiment de les competències lingüístiques i coneixement i ús del llenguatge usat en l'entorn laboral i del llenguatge tècnic de cada professió. Aquests programes, juntament amb els convenis i acords formatius amb l'empresa (que han de contenir el compromís de l'empresa en aquest tema) han de ser el pilar per garantir-ne el seu coneixement i ús, alhora no gens menys important han de servir per impulsar que l'alumnat posi en valor la importància i/o necessitat d'usar la llengua catalana en l'entorn laboral. La

Formació Professional educativa és la porta més directa que pot conduir a la inserció laboral en llengua catalana. És essencial aprofitar el lligam que representa entre centre educatiu i món empresarial.

Una norma és solament paper escrit si no compta amb recursos, pressupost i memòria econòmica i l'administració per no quantificar ni aplicar recursos a l'aplicació d'una normativa no pot excusar-se en que aquesta normativa tindrà impacte econòmic zero i que no caldrà dedicar-li cap recurs extraordinari. Aquesta situació de poca inversió en l'educació no pot dilatar-se més en el temps, per això, CCOO, juntament amb moltes altres entitats i organitzacions promotores més, vam presentar en el seu moment la **ILP per garantir com a mínim el 6% del PIB** per a l'educació, que ja ha estat acceptada per a ser debatuda al nostre Parlament.

CCOO vam expressar en el mateix ple que faríem aquest vot particular al Dictamen 26/2023 del Projecte de decret del règim lingüístic del sistema educatiu i que votariem en blanc perquè d'una banda considerem que el dictamen recull positivament que:

- El projecte de decret mostri la voluntat de donar instruccions precises als centres educatius davant de l'onada de denúncies i sentències que posen en qüestió el model lingüístic educatiu del país. D'aquesta forma es vol assegurar el compliment de la norma i la seguretat jurídica dels projectes educatius dels centres. En aquest sentit, considerem que és una norma necessària i celebrem que el Departament competent en matèria educativa assumeixi la responsabilitat última dels projectes lingüístics.
- El projecte lingüístic dels centres educatius sigui un instrument adequat per a la concreció pedagògica del model lingüístic perquè permet respondre a cada context sociolingüístic del país, en un escenari de segregació escolar i urbanística greu.

Però d'altra banda el dictamen no ha recollit esmenes al text presentades que considerem essencials i que estan relacionades amb:

- la no discriminació de l'aplicació de la normativa per raó de titularitat de centre i procedència social

- l'existència d'una Memòria Econòmica que contingués les inversions necessàries per a: la reducció radical de ràtios alumnes/aula en el segon cicle de l'educació infantil de forma ordinària i en altres cursos si les necessitats d'acollida ho requereixen, l'increment de les plantilles dedicades a l'acollida escolar i a la seva millora organitzativa i programes específics per als estudis lingüístics de formació professional, que promoguin l'ús de la llengua catalana adaptada a les necessitats de cada àmbit o família professional, així com el coneixement d'idiomes, en atenció a les necessitats d'internacionalització de l'economia catalana.
- la Formació Professional i la necessitat que el decret expresés amb claredat que el centre educatiu i l'empresa han de tenir present i fer constar, en els convenis i acords formatius que signin, tot el relatiu a l'ús de la llengua catalana (escrita i oral) a l'empresa en el temps de pràctiques i aprenentatge de l'alumnat en l'entorn laboral.

Com tampoc el dictamen ha incorporat, ni com esmena a les consideracions generals ni com esmena al text del decret, la negociació col·lectiva de les condicions de treball en el sentit que el Departament competent en matèria educativa havia d'obrir un període de negociació amb les representacions legals de les persones treballadores afectades per l'aplicació d'aquest decret, a fi d'acordar les condicions laborals, els canvis organitzatius, els increments de plantilla i la formació requerida.

Barcelona, 1 de desembre de 2023